

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Financiën
De heer mr. W.B. Hoekstra
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum
5 juli 2018

Onderwerp
Verwijzingsportaal
bankgegevens

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/HS/bs/
ATR0294/2018-U098

Bijlage(n)

Geachte heer Hoekstra,

Op 19 juni 2018 heeft ATR het Wetsvoorstel verwijzingsportaal bankgegevens ter toetsing ontvangen met bijbehorende AMvB. Dat voorstel regelt de geautomatiseerde ontsluiting van identificerende gegevens van bankklanten. Voor een goede vervulling van hun taken hebben opsporingsdiensten die gegevens nodig. De geautomatiseerde ontsluiting maakt dat het opvragen van die gegevens niet langer handmatig en op individuele basis hoeft plaats te vinden. Daardoor zal naar verwachting de regeldruk verminderen die daar het gevolg van is. Wel wordt voorzien in een verplichte aansluiting op het portaal en in eenmalige aanpassing van ICT-systemen voor die aansluiting. Deze wijziging veroorzaakt eenmalige regeldruk. Vanwege de gevolgen voor de regeldruk volgt hieronder ons advies.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De geautomatiseerde ontsluiting van bankgegevens voor opsporingsdoeleinden is in 2014 aangekondigd door de Minister van Veiligheid en Justitie in zijn brief over de rijksbrede aanpak van fraude.¹ De nu voorgestelde automatisering wijzigt niets aan de opsporing, maar wijzigt slechts de wijze van opvragen en ontsluiten. Voor opsporingsdoeleinden is het essentieel dat identificerende gegevens van bankrekeninghouders tijdig en volledig bij de opsporingsdiensten bekend zijn. Bij het handmatig en op individuele wijze opvragen van deze gegevens bestaat het risico dat de gegevens

¹ Kamerbrief over voortgang rijksbrede aanpak van fraude d.d. 19 december 2014. Kamerstuk 17050 nr. 496

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

gewijzigd zijn voordat dat de opsporingsdienst die ontvangt. Bovendien verplicht de vierde anti-witwas richtlijn tot het inrichten van een centraal geautomatiseerd systeem dat cliënten van banken en betaalinstellingen identificeert.

Het college stelt vast dat nut en noodzaak van de voorgestelde wijziging voldoende in de toelichting zijn onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

De geautomatiseerde verwerking van vragen van opsporingsdiensten is voor banken minder belastend dan de handmatige verwerking. Hoewel de geautomatiseerde verwerking toelaat dat veel meer en veel vaker zulke gegevens kunnen worden uitgevraagd, zal dat niet tot een toename van de regeldruk leiden omdat de vragen niet langer handmatig verwerkt zullen worden. Een alternatieve werkwijze om identificerende gegevens op te vragen zonder een tussenliggend verwijzingsportaal, maar rechtstreeks in de klantadministratie, is niet onderzocht. Die variant voldoet niet aan de vierde anti-witwas richtlijn. Die verplicht tot een centraal verwerkingssysteem.

Het college ziet geen mogelijkheden tot minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De aansluiting op het verwijzingsportaal, en de benodigde wijzigingen daarvoor in de eigen ICT-systemen, moet door de banken op eigen kosten worden gerealiseerd. Deze ontwikkelkosten zijn afhankelijk van de aanpassingen die gemaakt moeten worden, en verschillen per instelling. Bij de ontwikkeling van het portaal worden een of meer grote banken betrokken. Bij "kleine banken" gaat het om slechts enkele opvragingen per jaar. De kosten voor de aansluiting op het verwijzingsportaal zijn daarom mogelijk niet proportioneel. Daarom is het van belang om ook kleine banken en betaaldienstverleners te betrekken bij de ontwikkeling van het verwijzingsportaal en de manier waarop de aansluiting op het portaal gerealiseerd moet worden. Uit ambtelijk overleg met uw ministerie is gebleken dat ICTU daarvoor een onderzoek heeft uitgevoerd. In dat onderzoek zijn de zorgen van kleine banken over de impact van de nieuwe wetgeving meegenomen. Op basis van het onderzoek zijn handreikingen voor "kleine banken" opgesteld. Daarmee kunnen zij de kosten van deze verplichting verlagen, bijvoorbeeld door het gezamenlijk laten bouwen van een aansluiting door een derde partij.

Het college merkt op dat in verschillende lidstaten systemen moeten worden ingericht waarin opsporingsdiensten identificerende gegevens van bankklanten kunnen raadplegen. Voor de opsporingsdiensten, de financiële instellingen, en de ICT-leveranciers zou een standaard voor deze gegevensuitwisseling kosten kunnen besparen.

Het college constateert dat voldoende aandacht is besteed aan de werkbaarheid.

4. Gevolgen regeldruk

De Memorie van toelichting vermeldt niet wat de (positieve) structurele gevolgen zijn voor de regeldruk van het verwijzingsportaal. Die gevolgen bestaan vooral uit de kosten die bespaard worden doordat geen handmatige vorderingen en opvragingen meer zullen plaatsvinden. Over de eenmalige gevolgen voor de regeldruk voor het aanpassen van ICT-systemen en het aansluiten op het portaal, wordt een indicatie van de kosten gegeven. Voor een grote bank worden de eenmalige kosten geschat op 729.000 euro, en voor een middelgrote en kleine bank op 110.000 respectievelijk 55.000 euro. Er is nog geen indicatie gegeven van de structurele (onderhouds-) kosten die de aansluiting met zich mee brengt. Het is naar het oordeel van het college wel mogelijk om de gevolgen voor de regeldruk te berekenen.

4.1 Het college adviseert om een berekening van de structurele en eenmalige gevolgen voor regeldruk te maken conform de daarvoor geldende landelijke systematiek en deze toe te voegen aan de memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris